

– Návrh regulátora metódou rozmiestňovania pólov

Pre dynamický proces navrhnete diskretný regulátor metódou pole-placement.

- odsimulujte priebehy $y(t)$, $e(t)$, $u(t)$
- dokážte stabilitu URO ($AP + BQ = Až$)
- overte výpočtom ustálené hodnoty $y(\infty)$, $e(\infty)$, $u(\infty)$
- vyjadrite diferenčnú rovnicu regulátora

Diskretná prenosová funkcia má tvar: $Gp(z) = \frac{0.0219z^{-1} + 0.0667z^{-2} + 0.0126z^{-3}}{1 - 2.0785z^{-1} + 1.4373z^{-2} - 0.3307z^{-3}} \times z^{-2}$

Hľadáme diskretný regulátor v tvare: $Gr(z) = \frac{Q(z)}{P(z)} = \frac{q_0 + q_1z^{-1} + q_2z^{-2} + q_3z^{-3}}{1 - z^{-1}}$

CHRURO: $1 + Gp(z) \times Gr(z) = A(z) \times P(z) + B(z) \times Q(z) \times z^{-d}$

Princíp metódy: $AP + BQz^{-d} = A_z \rightarrow$ riešenie systému rovníc

$$(1 - 2.0785z^{-1} + 1.4373z^{-2} - 0.3307z^{-3}) \times (1 - z^{-1}) \times (1 + p_1z^{-1} + p_2z^{-2} + p_3z^{-3} + p_4z^{-4}) + z^{-2} \times (0.0219z^{-1} + 0.0667z^{-2} + 0.0126z^{-3}) \times (q_0 + q_1z^{-1} + q_2z^{-2} + q_3z^{-3}) = (1 - 0.3z^{-1}) \times (1 - 0.3z^{-1}) \times (1 - 0.3z^{-1}) \times (1 - 0.3z^{-1}) \times (1 - 0.3z^{-1}) \times (1 - 0.3z^{-1}) \times (1 - 0.3z^{-1}) \times (1 - 0.3z^{-1})$$

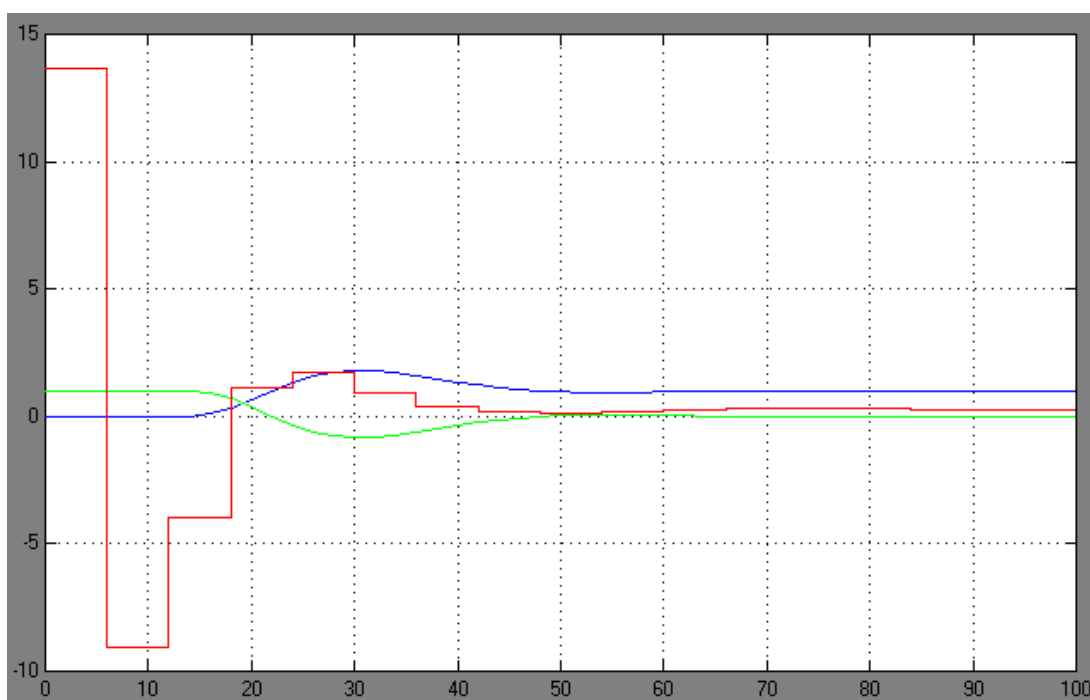
Po roznásobení a porovnaní koeficientov pri rovnakých mocninách z som dostal:

$p_1 = 0.678$	$q_0 = 13.635558$
$p_2 = 1.091084$	$q_1 = -27.100534$
$p_3 = 0.932025$	$q_2 = 18.027713$
$p_4 = 0.151755$	$q_3 = -3.977764$

$$P(z) = (1 - z^{-1}) \times (1 + 0.678z^{-1} + 1.091084z^{-2} + 0.932025z^{-3} + 0.151755z^{-4}) = 1 - 0.322z^{-1} + 0.413084z^{-2} - 0.159059z^{-3} - 0.780270z^{-4} - 0.151755z^{-5}$$

$$\text{Prenos regulátora: } Gr(z) = \frac{13.635558 - 27.100534z^{-1} + 18.027713z^{-2} - 3.977764z^{-3}}{1 - 0.322z^{-1} + 0.413084z^{-2} - 0.159059z^{-3} - 0.780270z^{-4} - 0.151755z^{-5}}$$

Simulácia priebehov $y(t)$, $e(t)$, $u(t)$:

Proces má 80%-né preregulovanie, čo vyplýva z toho, že sme mu vnútili póly 0,3 – totiž póly okolo nuly vplývajú na robustnosť regulátora. Aj akčný zásah je veľmi veľký, ak to porovnáme s predchádzajúcimi riešeniami – 13,65. Výhoda je, že proces je vždy stabilný, a čas regulácie je len 45 minút.

Stabilita URO:

Obvod je vždy stabilný, lebo pomocou želaného polynómu (čo sa rovná CHRURO) sme mu vnútili len stabilné póly – 0,3.

Ustálené hodnoty:

$$\lim_{t \rightarrow \infty} y(t) = \lim_{z \rightarrow 1} \frac{z-1}{z} G_{YW} \frac{z}{z-1} = \lim_{z \rightarrow 1} \frac{BQ}{AP+BQ} = 1 \Rightarrow \lim_{z \rightarrow 1} AP = 0, \text{ čo platí vtedy, ak } \sum p_i = -1$$

$$\sum p_i = -0.322 + 0.413084 - 0.159059 - 0.78027 - 0.151755 = -1$$

$$\lim_{t \rightarrow \infty} e(t) = \lim_{z \rightarrow 1} \left(\frac{z-1}{z} \right) \times \left(\frac{1}{1+Gz \times Gr} \right) \times \left(\frac{z}{z-1} \right) = \frac{0}{0.05917992} = 0$$

$$\lim_{t \rightarrow \infty} u(t) = \lim_{z \rightarrow 1} \left(\frac{z-1}{z} \right) \times \left(\frac{Gr}{1+Gz \times Gr} \right) \times \left(\frac{z}{z-1} \right) = \frac{0.01645}{0.05917973} = 0.2779668$$

Diferenčná rovnica regulátora:

$$u(k) = 0.322u(k-1) - 0.413084u(k-2) + 0.159059u(k-3) + 0.78027u(k-4) + 0.151755u(k-5) + \\ + 13.635558e(k) - 27.100534e(k-1) + 18.027713e(k-2) - 3.977764e(k-3)$$

Úloha 8. – Návrh klasického deadbeat regulátora

a.) Pre Váš proces navrhните

- klasický deadbeat regulátor

- klasický deadbeat regulátor s ohraňčením akčného zásahu

b.) Dokážte stabilitu URO

c.) Overtte ustálené hodnoty y , e , u s využitím vzťahov použitých pri odvodení metódy

d.) Simulujte priebehy u , e , y

Deadbeat regulátor – ukončenie regulačného pochodu za konečný počet krokov k_{\min}

Uvažujme všeobecný tvar diskrétného regulátora: $Gr(z) = \frac{Q(z)}{1-P(z)} = \frac{q_0 + q_1 z^{-1} + \dots + q_m z^{-m}}{1 - p_1 z^{-1} - p_2 z^{-2} - \dots - p_m z^{-m}}$

Diskrétna prenosová funkcia procesu: $Gp(z) = \frac{B(z)}{A(z)} z^{-d} = \frac{b_1 z^{-1} + \dots + b_m z^{-m}}{1 + a_1 z^{-1} + \dots + a_m z^{-m}} z^{-d}$

Pre klasický deadbeat regulátor bude: $Gr(z) = \frac{q_0 \times A(z)}{1 - q_0 \times B(z) \times z^{-d}}$

Pre výpočet koeficientov platia vzťahy: $q_0 = u(0) = 1 / \sum b_i$

$$q_1 = a_1 * q_0$$

$$q_2 = a_2 * q_0$$

$$q_m = a_m * q_0$$

$$p_{1+d} = b_1 * q_0$$

$$p_{2+d} = b_2 * q_0$$

$$p_{m+d} = b_m * q_0$$

Podmienky správnoti riešenia: $\sum_{i=1}^m p_i = 1$ $\sum_{i=0}^m q_i = \frac{1}{K}$

Stabilita:

Prenosová funkcia regulátora je: $G_{YU} = P(z^{-1}) = p_1 z^{-1} + \dots + p_m z^{-m} = \frac{p_1 z^{m-1} + \dots + p_{m-1} z + p_m}{z^m} = \frac{q_0 B(z)}{z^m}$

Charakteristická rovnica URO má m -násobný koreň v nule. Uzavretý regulačný obvod má m -násobný pól v nule, stabilita je teda daná samotným návrhom regulátora a nemusí sa testovať.

Klasický deadbeat regulátor:

$$Gp(z) = \frac{0.0219z^{-1} + 0.0667z^{-2} + 0.0126z^{-3}}{1 - 2.0785z^{-1} + 1.4373z^{-2} - 0.3307z^{-3}} \times z^{-2}$$

$$q_0 = 1 / \sum b_i = 1/0.1012 = 9.8814$$

$$q_1 = a_1 * q_0 = -20.5385$$

$$q_2 = a_2 * q_0 = 14.2025$$

$$q_3 = a_3 * q_0 = -3.2678$$

$$p_1 = 0$$

$$p_2 = 0$$

$$p_3 = b_1 * q_0 = 0.2164$$

$$p_4 = b_2 * q_0 = 0.6591$$

$$p_5 = b_3 * q_0 = 0.1245$$

$$Gr(z) = \frac{9.8814 - 20.5385z^{-1} + 14.2025z^{-2} - 3.2678z^{-3}}{1 - 0.2164z^{-3} - 0.6591z^{-4} - 0.1245z^{-5}}$$

$$\sum_{i=1}^m p_i = 0.2164 + 0.6591 + 0.1245 = 1$$

$$\sum_{i=0}^m q_i = 9.8814 - 20.5385 + 14.2025 - 3.2678 = \frac{1}{3.6} = 0.2776$$

Diferenčná rovnica regulátora:

$$u(k) = 0.2164u(k-3) + 0.6591u(k-4) + 0.1245u(k-5) + 9.8814e(k) - 20.5385e(k-1) + 14.2025e(k-2) - 3.2678e(k-3)$$

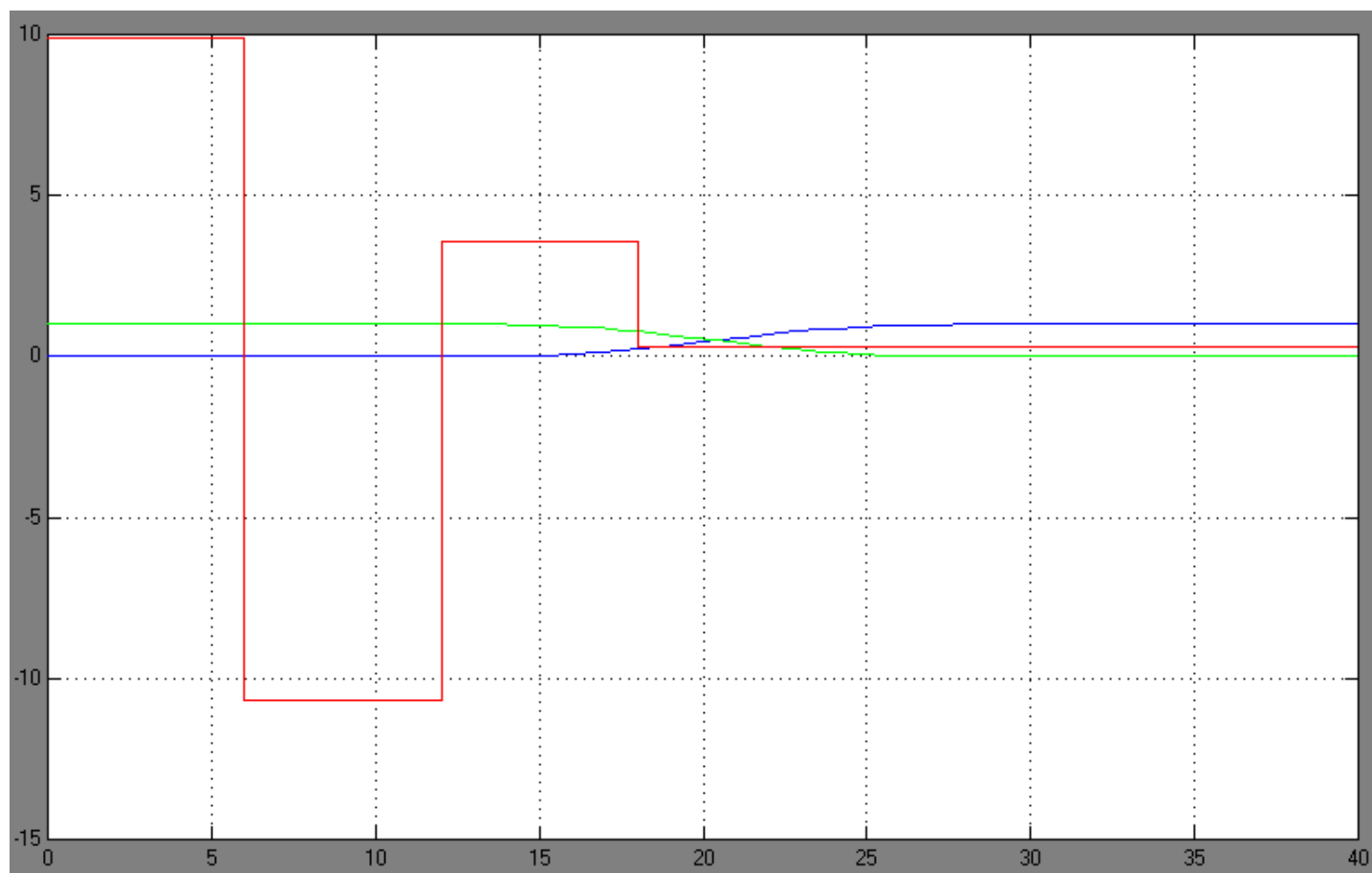
Ustálené hodnoty:

$$\lim_{t \rightarrow \infty} y(t) = \lim_{z \rightarrow 1} \left(\frac{z-1}{z} \right) \times G_{yW} \times \left(\frac{z}{z-1} \right) = \lim_{z \rightarrow 1} P(z^{-1}) = 0.2164z^{-3} + 0.6591z^{-4} + 0.1245z^{-5} = 1$$

$$\lim_{t \rightarrow \infty} e(t) = \lim_{z \rightarrow 1} \left(\frac{z-1}{z} \right) \times G_{EW} \times \left(\frac{z}{z-1} \right) = \lim_{z \rightarrow 1} 1 - P(z^{-1}) = 1 - 0.2164z^{-3} - 0.6591z^{-4} - 0.1245z^{-5} = 0$$

$$\lim_{t \rightarrow \infty} u(t) = \lim_{z \rightarrow 1} \left(\frac{z-1}{z} \right) \times G_{UW} \times \left(\frac{z}{z-1} \right) = \lim_{z \rightarrow 1} Q(z^{-1}) = 9.8814 - 20.5385z^{-1} + 14.2025z^{-2} - 3.2678z^{-3} = 0.2776$$

Simulácia y(t), e(t), u(t):

Pomocou deadbeat regulátora sme dosiahli, že čas ustálenia je len 25,5 minút a proces nemá žiadne preregulovanie. Maximálna hodnota akčného zásahu 9,8814.

Klasický deadbeat regulator s ohraničením akčného zásahu:

maximálny akčný zásah bol: 9.8814 – z toho 90% je približne 9.

Pre výpočet koeficientov platia vzťahy: $q_0 = u(0) =$ predpíše sa

$$s = 1 / \sum b_i$$

$$q_1 = q_0 * (a_1 - 1) + s$$

$$q_2 = q_0 * (a_2 - a_1) + a_1 * s$$

$$q_m = q_0 * (a_m - a_{m-1}) + a_{m-1} * s$$

$$q_{m+1} = a_m * (-q_0 + s)$$

$$p_{1+d} = q_0 * b_1$$

$$p_{2+d} = q_0 * (b_2 - b_1) + b_1 * s$$

$$p_{m+d} = q_0 * (b_m - b_{m-1}) + b_{m-1} * s$$

$$p_{m+d+1} = b_m * (-q_0 + s)$$

$$q_0 = 9$$

$$s = 1 / \sum b_i = 9.8814$$

$$q_1 = 9 * (-2.0785 - 1) + 9.8814 = -17.8251$$

$$q_2 = 9 * (1.4373 + 2.0785) - 2.0785 * 9.8814 = 11.1037$$

$$q_3 = 9 * (-0.3307 - 1.4373) + 1.4373 * 9.8814 = -1.7095$$

$$q_4 = -0.3307 * (-9 + 9.8814) = -0.2915$$

$$p_1 = 0$$

$$p_2 = 0$$

$$p_3 = 9 * 0.0219 = 0.1971$$

$$p_4 = 9 * (0.0667 - 0.0219) + 0.0219 * 9.8814 = 0.6196$$

$$p_5 = 9 * (0.0126 - 0.0667) + 0.0667 * 9.8814 = 0.1722$$

$$p_6 = 0.0126 * (-9 + 9.8814) = 0.0111$$

$$Gr(z) = \frac{9 - 17.8251z^{-1} + 11.1037z^{-2} - 1.7095z^{-3} - 0.2915z^{-4}}{1 - 0.1971z^{-3} - 0.6196z^{-4} - 0.1722z^{-5} - 0.0111z^{-6}}$$

$$\sum_{i=1}^m p_i = 0.1971 + 0.6196 + 0.1722 + 0.0111 = 1$$

$$\sum_{i=0}^m q_i = 9 - 17.8251 + 11.1037 - 1.7095 - 0.2915 = \frac{1}{3.6} = 0.2776$$

Diferenčná rovnica regulátora:

$$u(k) = 0.1971u(k-3) + 0.6196u(k-4) + 0.1722u(k-5) + 0.0111u(k-6) + 9e(k) - 17.8251e(k-1) + 11.1037e(k-2) - 1.7095e(k-3) - 0.2915e(k-4)$$

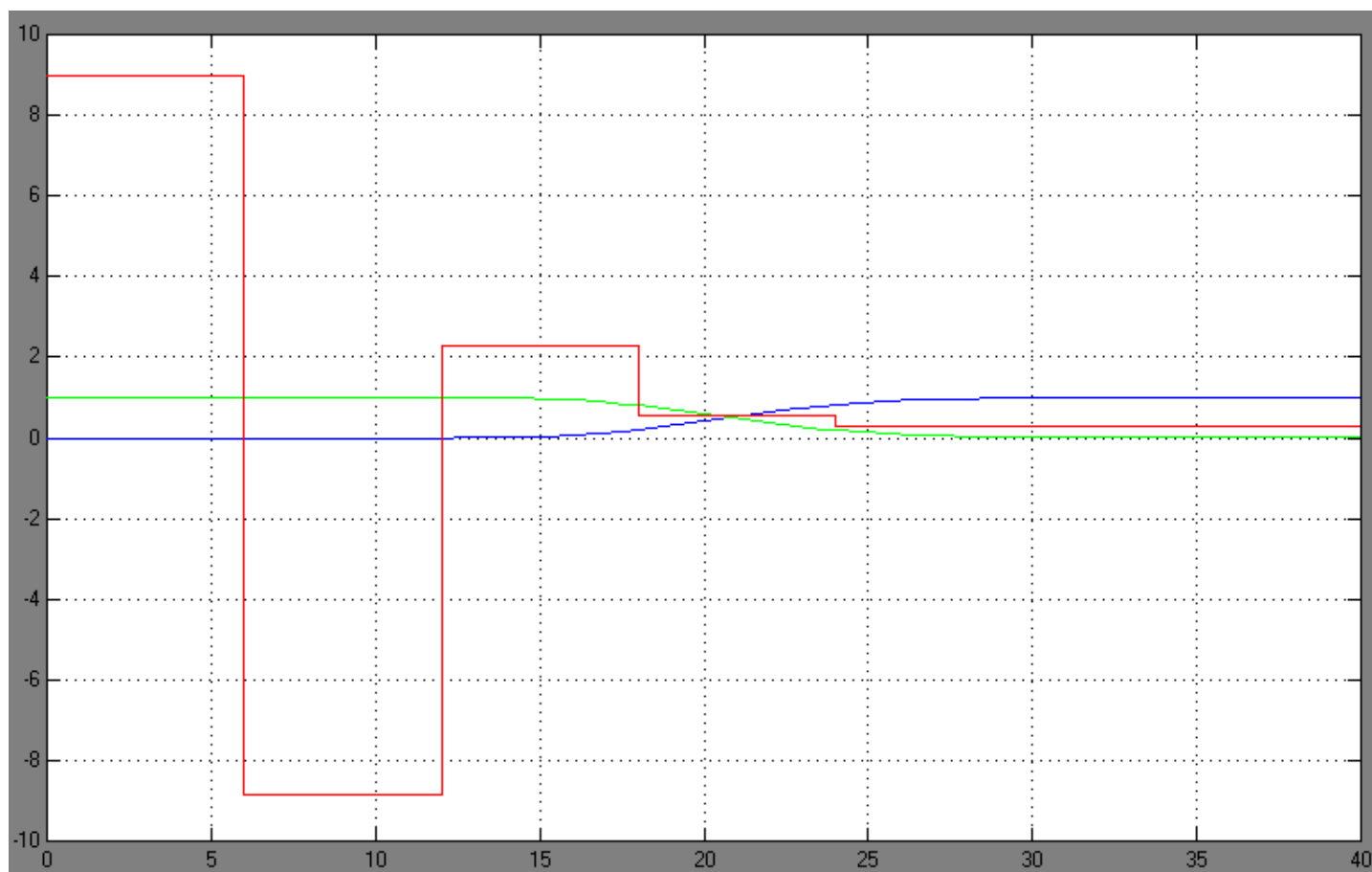
Ustálené hodnoty:

$$\lim_{t \rightarrow \infty} y(t) = \lim_{z \rightarrow 1} \left(\frac{z-1}{z} \right) \times G_{YW} \times \left(\frac{z}{z-1} \right) = \lim_{z \rightarrow 1} P(z^{-1}) = 0.1971z^{-3} + 0.6196z^{-4} + 0.1722z^{-5} + 0.0111z^{-6} = 1$$

$$\lim_{t \rightarrow \infty} e(t) = \lim_{z \rightarrow 1} \left(\frac{z-1}{z} \right) \times G_{EW} \times \left(\frac{z}{z-1} \right) = \lim_{z \rightarrow 1} 1 - P(z^{-1}) = 1 - 0.1971z^{-3} - 0.6196z^{-4} - 0.1722z^{-5} - 0.0111z^{-6} = 0$$

$$\lim_{t \rightarrow \infty} u(t) = \lim_{z \rightarrow 1} \left(\frac{z-1}{z} \right) \times G_{UW} \times \left(\frac{z}{z-1} \right) = \lim_{z \rightarrow 1} Q(z^{-1}) = 9 - 17.8251z^{-1} + 11.1037z^{-2} - 1.7095z^{-3} - 0.2915z^{-4} = 0.2776$$

Simulácia y(t), e(t), u(t):

Akčnému zásahu sme predpísali maximálnu hodnotu 9 -> čas ustálenia je v tomto prípade trochu väčší, 27 minút a proces takisto nemá žiadne preregulovanie.

Úloha 9. – Návrh všeobecných diskretných regulátorov s využitím algebraickej teórie

Navrhňte diskretný regulátor umožňujúci dosiahnuť

- stabilné čas.-opt. riadenie (slabá verzia)
- konečné čas.-opt. riadenie (silná verzia)
- konečné čas.-opt. riadenie s ohraničením akčného zásahu (silná + ohraničenie)
- feed-forward riadenie
- minimalizáciu $\|E\|^2 \rightarrow \min$ (kvadratický regulátor)

Slabá verzia:

$$\text{Východická: } Gp(z) = \frac{B(z)}{A(z)} \quad d(A, B) = 1 \quad W(z) = \frac{f(z)}{g(z)} \quad d(f, g) = 1$$

$$\text{Hľadáme: } Gr(z) = \frac{Q(z)}{P(z)} \quad d(Q, P) = 1$$

$$Gp(z) = \frac{0.0219z^{-3} + 0.0667z^{-4} + 0.0126z^{-5}}{1 - 2.0785z^{-1} + 1.4373z^{-2} - 0.3307z^{-3}}$$

$$W(z) = \frac{1}{1 - z^{-1}}$$

$$1.) d(A, g) = 1 \quad A_0 = \frac{A}{D} = 1 - 2.0785z^{-1} + 1.4373z^{-2} - 0.3307z^{-3} \quad g_0 = \frac{g}{D} = 1 - z^{-1}$$

2.) Faktorizácia

$$A_0 = A_0^+ \times A_0^- \rightarrow A_0 \text{ má len stabilné póly, takže: } \begin{aligned} A_0^+ &= 1 - 2.0785z^{-1} + 1.4373z^{-2} - 0.3307z^{-3} \\ A_0^- &= 1 \end{aligned}$$

$$B = 0.0219z^{-3} \times (1 + 0.2025z^{-1}) \times (1 + 2.8393z^{-1}) = B^+ \times B^- \rightarrow \begin{aligned} B^+ &= 1 + 0.2025z^{-1} \\ B^- &= 0.0219z^{-3} + 0.0622z^{-4} \end{aligned}$$

$$f = f^+ \times f^- \rightarrow f^+ = f^- = 1$$

$$3.) \text{ Diofantická rovnica: } gA_0^- X' + B^- Y' = f^+ \quad d(g, B^-) = 1$$

$$(1 - z^{-1}) \times 1 \times X' + (0.0219z^{-3} + 0.0622z^{-4}) \times Y' = 1$$

$$\text{určenie stupňov } X', Y', \text{ ak: } A'X' + B'Y' = 1$$

$$st(A') + st(B') > st(f^+) \rightarrow \text{podmienka platí, lebo } 1 + 4 > 0$$

$$st(X') = st(B') - 1 = 4 - 1 = 3 \Rightarrow X' = x_0 + x_1z^{-1} + x_2z^{-2} + x_3z^{-3}$$

$$st(Y') = st(A') - 1 = 1 - 1 = 0 \Rightarrow Y' = y_0$$

$$(1 - z^{-1}) \times (x_0 + x_1z^{-1} + x_2z^{-2} + x_3z^{-3}) + (0.0219z^{-3} + 0.0622z^{-4}) \times y_0 = 1$$

$$z^0 : x_0 = 1$$

$$x_0 = 1$$

$$z^{-1} : x_1 - x_0 = 0$$

$$x_1 = 1$$

$$z^{-2} : x_2 - x_1 = 0$$

$$x_2 = 1$$

$$z^{-3} : x_3 - x_2 + 0.0219y_0 = 0$$

$$x_3 = 0.7396$$

$$z^{-4} : -x_3 + 0.0622y_0 = 0$$

$$y_0 = 11.8906$$

$$X' = 1 + z^{-1} + z^{-2} + 0.7396z^{-3}$$

$$Y' = 11.8906$$

$$4.) \text{ Regulátor: } Gr(z) = \frac{Y' A_0^+}{X' B^+ g_0} = \frac{11.8906 \times (1 - 2.0785z^{-1} + 1.4373z^{-2} - 0.3307z^{-3})}{(1 + z^{-1} + z^{-2} + 0.7396z^{-3}) \times (1 + 0.2025z^{-1}) \times (1 - z^{-1})}$$

$$Gr(z) = \frac{11.8906 - 24.7146z^{-1} + 17.0904z^{-2} - 3.9322z^{-3}}{1 + 0.2025z^{-1} - 0.2604z^{-3} - 0.7923z^{-4} - 0.1498z^{-5}}$$

5.) Diferenčná rovnica regulátora:

$$u(k) = -0.2025u(k-1) + 0.2604u(k-3) + 0.7923u(k-4) + 0.1498u(k-5) + 11.8906e(k) - 24.7146e(k-1) + 17.0904e(k-2) - 3.9322e(k-3)$$

$$6.) \text{ Regulačná odchýlka: } E(z) = A_0^- X' f^- = 1 \times (1 + z^{-1} + z^{-2} + 0.7396z^{-3}) \times 1 = 1 + z^{-1} + z^{-2} + 0.7396z^{-3}$$

$$7.) \text{ Počet krokov: } k_e = 1 + st(E) = 4$$

$$8.) \text{ Riadiaci zásah: } U(z) = \frac{A_0 f^- Y'}{B^+ g_0} = \frac{(1 - 2.0785z^{-1} + 1.4373z^{-2} - 0.3307z^{-3}) \times 1 \times 11.8906}{(1 + 0.2025z^{-1}) \times (1 - z^{-1})}$$

$$U(z) = \frac{11.8906 - 24.7146z^{-1} + 17.0904z^{-2} - 3.9322z^{-3}}{1 - 0.7975z^{-1} - 0.2025z^{-2}} \rightarrow \text{nie je konečná postupnosť}$$

$$U(z) = 11.8906z^0 - 15.2321z^{-1} + 7.3406z^{-2} - 1.1626z^{-3} + 0.5593z^{-4} + 0.2106z^{-5} + 0.2813z^{-6} + \dots$$

9.) Výstupná veličina:

$$Y(z) = \frac{Y' B^- f^-}{g} = \frac{11.8906 \times (0.0219z^{-3} + 0.0622z^{-4}) \times 1}{1 - z^{-1}} = \frac{0.2604z^{-3} + 0.7396z^{-4}}{1 - z^{-1}}$$

$$Y(z) = 0.2604z^{-3} + 1z^{-4} + \dots$$

10.) Ustálené hodnoty:

$$\lim_{t \rightarrow \infty} y(t) = \lim_{z \rightarrow 1} \left(\frac{z-1}{z} \right) \times \left(\frac{Gz \times Gr}{1 + Gz \times Gr} \right) \times \left(\frac{z}{z-1} \right) = \frac{0.03380964}{0.03380964} = 1$$

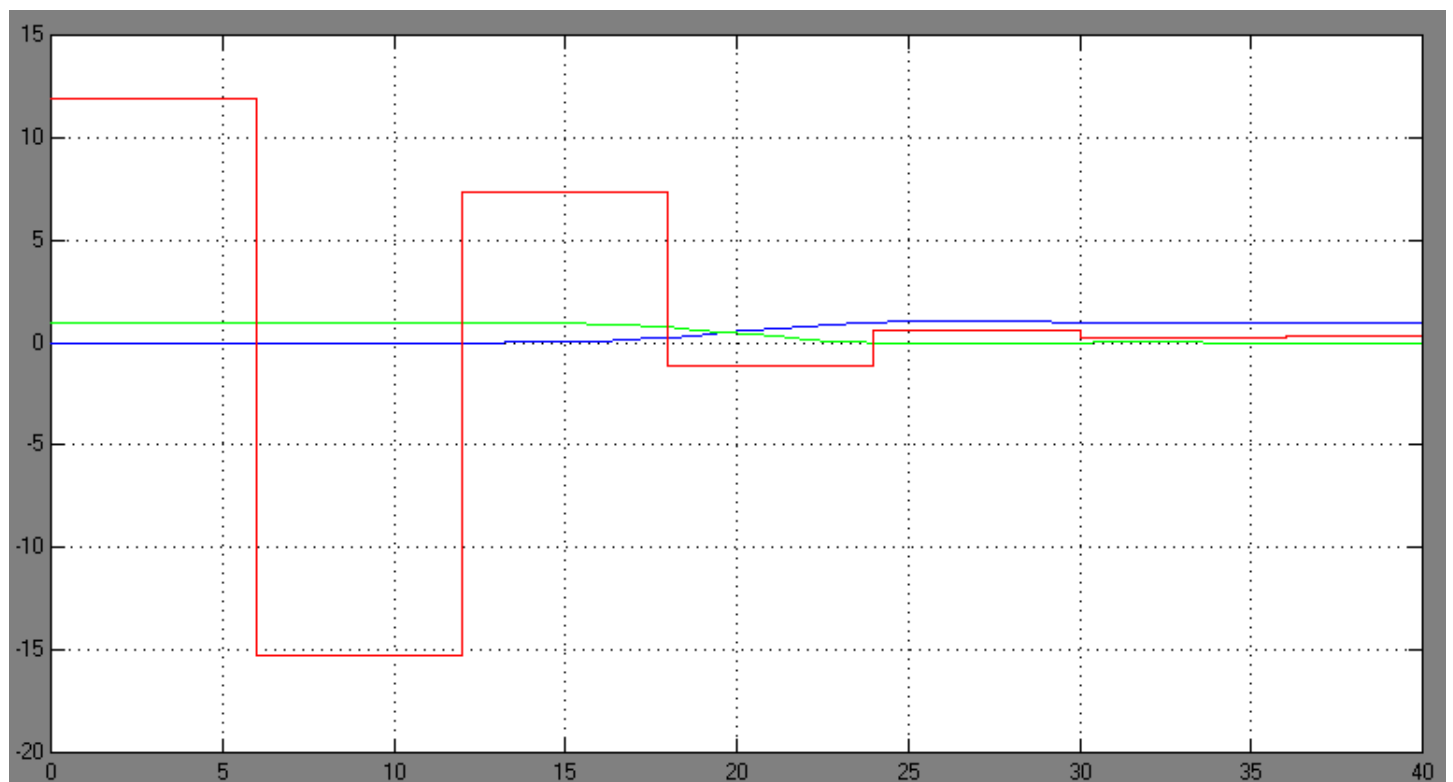
$$\lim_{t \rightarrow \infty} e(t) = \lim_{z \rightarrow 1} \left(\frac{z-1}{z} \right) \times \left(\frac{1}{1 + Gz \times Gr} \right) \times \left(\frac{z}{z-1} \right) = \frac{0}{0.03380964} = 0$$

$$\lim_{t \rightarrow \infty} u(t) = \lim_{z \rightarrow 1} \left(\frac{z-1}{z} \right) \times \left(\frac{Gr}{1 + Gz \times Gr} \right) \times \left(\frac{z}{z-1} \right) = \frac{0.00939}{0.03380964} = 0.2777314$$

$$11.) \text{ Stabilita URO: } CHRURO(z) = A_0^+ B^+ f^+ = (1 + 0.2025z^{-1})(1 - 0.6487z^{-1})(1 - 0.6789z^{-1})(1 - 0.7509z^{-1})$$

Charakteristická rovnica uzavretého obvodu má len také póly, ktoré ležia v jednotkovej kružnici, takže URO je stabilný.

12.) Simulácia:

Pomocou slabej verzie algebraického regulátora sme dosiahli, že čas ustálenia je 27 minút a proces má 5%-né preregulovanie. Maximálna hodnota akčného zásahu je 11,8906. Aj z obrázku, aj z delenie vidieť, je akčný zásah nie je konečná postupnosť – regulátor nedrží hodnoty medzi periódami vzorkovania (dôvod preregulovania, a slabého kmitania).

Silná verzia:

$$Gp(z) = \frac{0.0219z^{-3} + 0.0667z^{-4} + 0.0126z^{-5}}{1 - 2.0785z^{-1} + 1.4373z^{-2} - 0.3307z^{-3}} \quad W(z) = \frac{1}{1 - z^{-1}}$$

1.) $d(A, g) = D = 1$ $g_0 = \frac{g}{D} = 1 - z^{-1} \rightarrow g_0$ sa nerovná 1 \rightarrow použijeme modifikovanú silnú verziu, medzi riadený proces a regulátor sa zaradí integračný člen rádu, ktorý sa rovná rádu g (referenčnej premennej).

$$g_p = (1 - z^{-1})$$

$$A = g_p \times A_{stare} = 1 - 3.0785z^{-1} + 3.5158z^{-2} - 1.768z^{-3} + 0.3307z^{-4}$$

$$d(A, g) = D = (1 - z^{-1}) \quad A_0 = \frac{A}{D} = 1 - 2.0785z^{-1} + 1.4373z^{-2} - 0.3307z^{-3} \quad g_0 = \frac{g}{D} = 1$$

2.) Faktorizácia

$$A_0 = A_0^+ \times A_0^- \rightarrow A_0 \text{ má len stabilné póly, takže: } A_0^+ = 1 - 2.0785z^{-1} + 1.4373z^{-2} - 0.3307z^{-3} \\ A_0^- = 1$$

$$B = 0.0219z^{-3} \times (1 + 0.2025z^{-1}) \times (1 + 2.8393z^{-1}) = B^+ \times B^- \rightarrow B^+ = 1 + 0.2025z^{-1} \\ B^- = 0.0219z^{-3} + 0.0622z^{-4}$$

$$f = f^+ \times f^- \rightarrow f^+ = f^- = 1$$

$$3.) \text{ Diofantická rovnica: } gA_0^- X' + BY' = f^+$$

$$(1 - z^{-1}) \times 1 \times X' + (0.0219z^{-3} + 0.0667z^{-4} + 0.0126z^{-5}) \times Y' = 1$$

určenie stupňov X' , Y' , ak : $A'X' + B'Y' = 1$

$st(A') + st(B') > st(f^+) \rightarrow$ podmienka platí, lebo $1 + 5 > 0$

$$st(X') = st(B') - 1 = 5 - 1 = 4 \Rightarrow X' = x_0 + x_1z^{-1} + x_2z^{-2} + x_3z^{-3} + x_4z^{-4}$$

$$st(Y') = st(A') - 1 = 1 - 1 = 0 \Rightarrow Y' = y_0$$

$$(1 - z^{-1}) \times (x_0 + x_1z^{-1} + x_2z^{-2} + x_3z^{-3} + x_4z^{-4}) + (0.0219z^{-3} + 0.0667z^{-4} + 0.0126z^{-5}) \times y_0 = 1$$

$$z^0 : x_0 = 1$$

$$x_0 = 1$$

$$z^{-1} : x_1 - x_0 = 0$$

$$x_1 = 1$$

$$z^{-2} : x_2 - x_1 = 0$$

$$x_2 = 1$$

$$z^{-3} : x_3 - x_2 + 0.0219y_0 = 0$$

$$x_3 = 0.7836$$

$$z^{-4} : x_4 - x_3 + 0.0667y_0 = 0$$

$$x_4 = 0.1245$$

$$z^{-5} : -x_4 + 0.0126y_0 = 0$$

$$y_0 = 9.8814$$

$$X' = 1 + z^{-1} + z^{-2} + 0.7836z^{-3} + 0.1245z^{-4}$$

$$Y' = 9.8814$$

$$4.) \text{ Regulátor: } Gr(z) = \frac{Y' A_0^+}{X' g_0 g_p} = \frac{9.8814 \times (1 - 2.0785z^{-1} + 1.4373z^{-2} - 0.3307z^{-3})}{(1 + z^{-1} + z^{-2} + 0.7836z^{-3} + 0.1245z^{-4}) \times 1 \times (1 - z^{-1})}$$

$$Gr(z) = \frac{9.8814 - 20.5385z^{-1} + 14.2025z^{-2} - 3.2678z^{-3}}{1 - 0.2164z^{-3} - 0.6591z^{-4} - 0.1245z^{-5}}$$

5.) Diferenčná rovnica regulátora:

$$u(k) = 0.2164u(k-3) + 0.6591u(k-4) + 0.1245u(k-5) + 9.8814e(k) - 20.5385e(k-1) + 14.2025e(k-2) - 3.2678e(k-3)$$

6.) Regulačná odchýlka:

$$E(z) = A_0^- X' f^- = 1 \times (1 + z^{-1} + z^{-2} + 0.7836z^{-3} + 0.1245z^{-4}) \times 1 = 1 + z^{-1} + z^{-2} + 0.7836z^{-3} + 0.1245z^{-4}$$

7.) Počet krokov: $k_e = 1 + st(E) = 5$

$$8.) \text{ Riadiaci zásah: } U(z) = \frac{A_0 f^- Y'}{g_0 g_p} = \frac{(1 - 2.0785z^{-1} + 1.4373z^{-2} - 0.3307z^{-3}) \times 1 \times 9.8814}{1 \times (1 - z^{-1})}$$

$$U(z) = \frac{9.8814 - 20.5385z^{-1} + 14.2025z^{-2} - 3.2678z^{-3}}{1 - z^{-1}}$$

$$U(z) = 9.8814z^0 - 10.6571z^{-1} + 3.5454z^{-2} + 0.2776z^{-3} + 0.2776z^{-4} \dots$$

9.) Výstupná veličina:

$$Y(z) = \frac{Bf^- Y'}{g} = \frac{(0.0219z^{-3} + 0.0667z^{-4} + 0.0126z^{-5}) \times 1 \times 9.8814}{1 - z^{-1}} = \frac{0.2164z^{-3} + 0.6591z^{-4} + 0.1245z^{-5}}{1 - z^{-1}}$$

$$Y(z) = 0.2164z^{-3} + 0.8755z^{-4} + 1z^{-5} \dots$$

10.) Ustálené hodnoty:

$$\lim_{t \rightarrow \infty} y(t) = \lim_{z \rightarrow 1} \left(\frac{z-1}{z} \right) \times \left(\frac{Gz \times Gr}{1 + Gz \times Gr} \right) \times \left(\frac{z}{z-1} \right) = \frac{0.028083}{0.028083} = 1$$

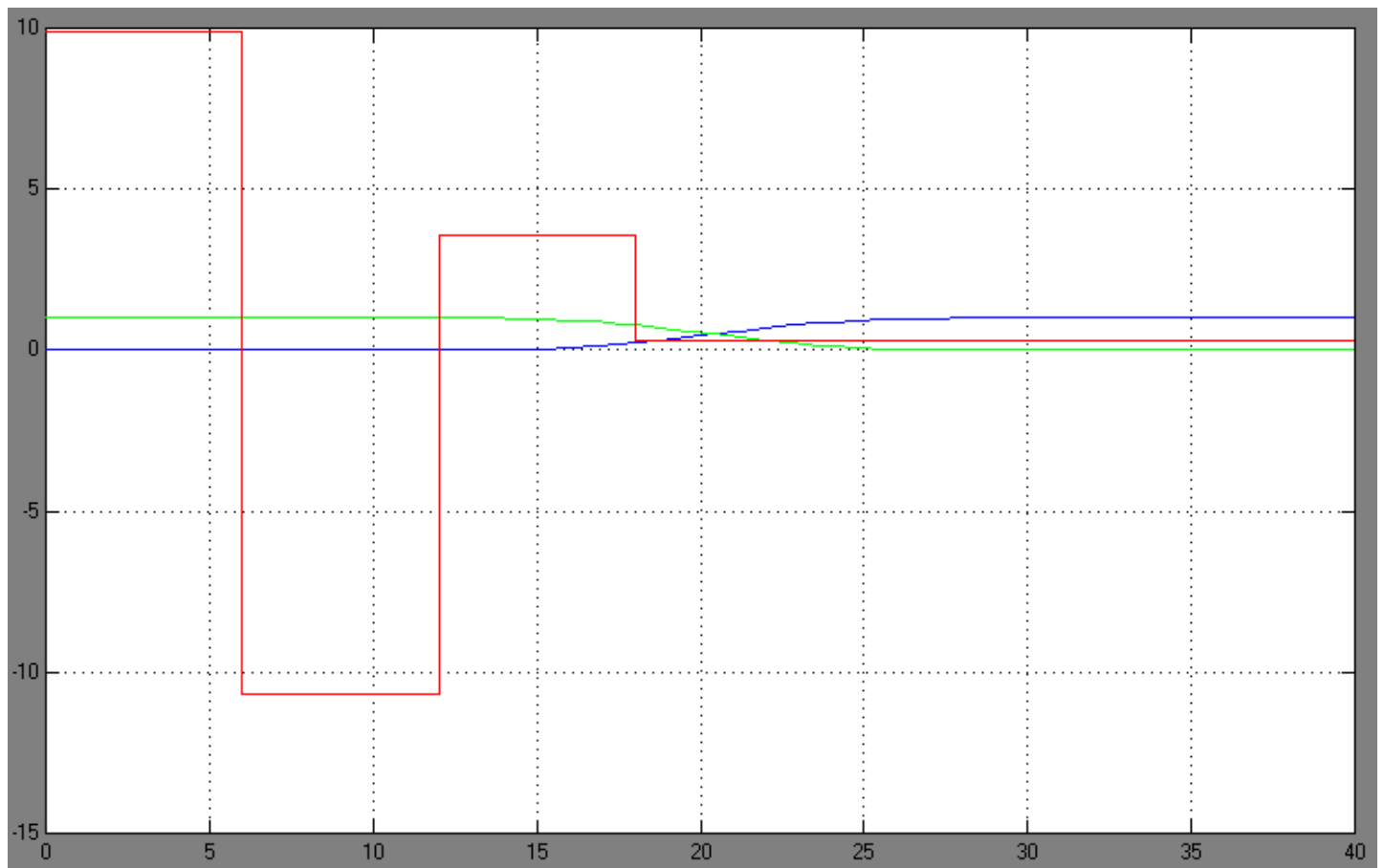
$$\lim_{t \rightarrow \infty} e(t) = \lim_{z \rightarrow 1} \left(\frac{z-1}{z} \right) \times \left(\frac{1}{1 + Gz \times Gr} \right) \times \left(\frac{z}{z-1} \right) = \frac{0}{0.028083} = 0$$

$$\lim_{t \rightarrow \infty} u(t) = \lim_{z \rightarrow 1} \left(\frac{z-1}{z} \right) \times \left(\frac{Gr}{1 + Gz \times Gr} \right) \times \left(\frac{z}{z-1} \right) = \frac{0.007799}{0.028083} = 0.2777125$$

11.) Stabilita URO: $CHRURO(z) = A_0^+ B^+ f^+ = (1 + 0.2025z^{-1})(1 - 0.6487z^{-1})(1 - 0.6789z^{-1})(1 - 0.7509z^{-1})$

Charakteristická rovnica uzavretého obvodu má len také póly, ktoré ležia v jednotkovej kružnici, takže URO je stabilný.

12.) Simulácia:

Pomocou silnej verzie algebraického regulátora sme dosiahli, že čas ustálenia je 25,5 minút a proces nemá žiadne prerogulovanie. Maximálna hodnota akčného zásahu je 9,8814. Aj z obrázku, aj z delenie vidieť, je akčný zásah je konečná postupnosť – regulátor drží hodnoty medzi periódami vzorkovania (nevzniklo ani prerogulovanie ani kmity).

Silná verzia s obmedzením akčného zásahu

Cieľ: realizácia akčného zásahu, ktorý neprekročí predpísané ohraničenie $|u| \leq \nu$

Využijeme výsledky zo silnej verzie (partikulárne riešenie), ktoré modifikujeme pomocou danej požiadavky.

Všeobecné riešenie: $X_v = X' + BH$ $H(z) = h_0 + h_1z^{-1} + \dots + h_pz^{-p}$, hľadáme $H(z)$ s min. stupňom
 $Y_v = Y' - (gA_0^-)H$

Maximálny akčný zásah je 9.8814 -> použijem 90%-né obmedzenie $|u| \leq 8.9$

Nech $H = h_0$

$$Y_v = 9.8814 - ((1 - z^{-1}) \times (1)) \times h_0 = 9.8814 - h_0 + h_0z^{-1}$$

$$U(z) = \frac{A_0 f^-}{g_0 g_p} Y_v = \frac{(1 - 2.0785z^{-1} + 1.4373z^{-2} - 0.3307z^{-3}) \times 1 \times (9.8814 - h_0 + h_0z^{-1})}{1 \times (1 - z^{-1})} =$$

$$= \frac{9.8814 - h_0 + (3.0785h_0 - 20.538)z^{-1} + (14.203 - 3.5158h_0)z^{-2} + (1.7680h_0 - 3.2678)z^{-3} - 0.3307h_0z^{-4}}{1 - z^{-1}}$$

$$U(z) = (9.8814 - h_0)z^0 + (2.0785h_0 - 10.6566)z^{-1} + (3.5464 - 1.4373h_0)z^{-2} + (0.3307h_0 + 0.2768)z^{-3}$$

h_0 určíme zo systému nerovnic:

$$-8.9 \leq 9.8814 - h_0 \leq 8.9$$

$$-8.9 \leq 2.0785h_0 - 10.6566 \leq 8.9$$

$$-8.9 \leq 3.5464 - 1.4373h_0 \leq 8.9$$

$$-8.9 \leq 0.3307h_0 + 0.2786 \leq 8.9$$

$$0.9814 \leq h_0 \leq 18.7814$$

$$0.8451 \leq h_0 \leq 9.4090$$

$$-3.7248 \leq h_0 \leq 8.6596$$

$$-27.7551 \leq h_0 \leq 26.0702$$

$$h_0 \in \langle 0.9814; 8.6596 \rangle$$

zvolím si $h_0 = 3.7804$

$$X_v = X' + BH = (1 + z^{-1} + z^{-2} + 0.7836z^{-3} + 0.1245z^{-4}) + (0.0219z^{-3} + 0.0667z^{-4} + 0.0126z^{-5}) \times h_0$$

$$X_v = 1 + z^{-1} + z^{-2} + 0.8664z^{-3} + 0.3767z^{-4} + 0.0476z^{-5}$$

$$Y_v = 6.1010 + 3.7804z^{-1}$$

$$1.) \text{ Regulátor: } Gr(z) = \frac{Y_v A_0^+}{g_p g_0 X_v} = \frac{(6.1010 + 3.7804z^{-1}) \times (1 - 2.0785z^{-1} + 1.4373z^{-2} - 0.3307z^{-3})}{(1 - z^{-1}) \times (1 + z^{-1} + z^{-2} + 0.8664z^{-3} + 0.3767z^{-4} + 0.0476z^{-5})}$$

$$Gr(z) = \frac{6.101 - 8.9005z^{-1} + 0.9114z^{-2} + 3.416z^{-3} - 1.2502z^{-4}}{1 - 0.1336z^{-3} - 0.4897z^{-4} - 0.3291z^{-5} - 0.0476z^{-6}}$$

2.) Diferenčná rovnica regulátora:

$$u(k) = 0.1336u(k-3) + 0.4897u(k-4) + 0.3291u(k-5) + 0.0476u(k-6) + \\ 6.101e(k) - 8.9005e(k-1) + 0.9114e(k-2) + 3.416e(k-3) - 1.2502e(k-4)$$

3.) Regulačná odchýlka:

$$E(z) = A_0^- X_v f^- = 1 \times (1 + z^{-1} + z^{-2} + 0.8664z^{-3} + 0.3767z^{-4} + 0.0476z^{-5}) \times 1 = \\ = 1 + z^{-1} + z^{-2} + 0.8664z^{-3} + 0.3767z^{-4} + 0.0476z^{-5}$$

4.) Počet krokov: $k_e = 1 + st(E) = 6$

5.) Riadiaci zásah:

$$U(z) = \frac{A_0 f^-}{g_0 g_p} Y_v = \frac{(1 - 2.0785z^{-1} + 1.4373z^{-2} - 0.3307z^{-3}) \times 1 \times (6.1010 + 3.7804z^{-1})}{1 \times (1 - z^{-1})} = \\ = \frac{6.1010 - 8.9z^{-1} + 0.9119z^{-2} + 3.4159z^{-3} - 1.2502z^{-4}}{1 - z^{-1}}$$

$$U(z) = 6.1010z^0 - 2.7990z^{-1} - 1.8871z^{-2} + 1.5288z^{-3} + 0.2786z^{-4} + 0.2786z^{-5} + \dots$$

6.) Výstupná veličina:

$$Y(z) = \frac{Bf^{-}Y_v}{g} = \frac{(0.0219z^{-3} + 0.0667z^{-4} + 0.0126z^{-5}) \times 1 \times (6.1010 + 3.7804z^{-1})}{1 - z^{-1}} =$$

$$= \frac{0.1336z^{-3} + 0.4897z^{-4} + 0.3290z^{-5} + 0.0476z^{-6}}{1 - z^{-1}}$$

$$Y(z) = 0.1336z^{-3} + 0.6233z^{-4} + 0.9523z^{-5} + 1z^{-6} + \dots$$

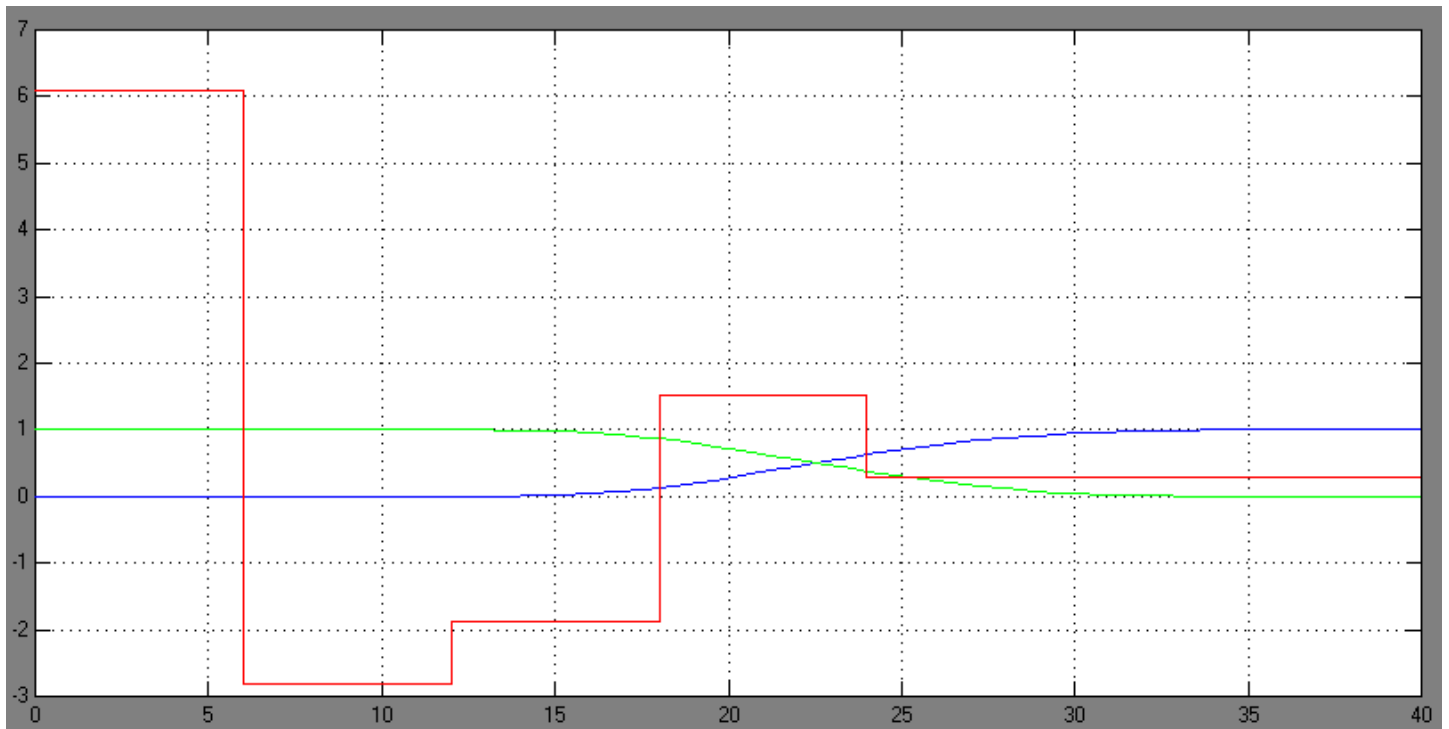
7.) Ustálené hodnoty:

$$\lim_{t \rightarrow \infty} y(t) = \lim_{z \rightarrow 1} \left(\frac{z-1}{z} \right) \times \left(\frac{Gz \times Gr}{1 + Gz \times Gr} \right) \times \left(\frac{z}{z-1} \right) = \frac{0.028093}{0.028093} = 1$$

$$\lim_{t \rightarrow \infty} e(t) = \lim_{z \rightarrow 1} \left(\frac{z-1}{z} \right) \times \left(\frac{1}{1 + Gz \times Gr} \right) \times \left(\frac{z}{z-1} \right) = \frac{0}{0.028093} = 0$$

$$\lim_{t \rightarrow \infty} u(t) = \lim_{z \rightarrow 1} \left(\frac{z-1}{z} \right) \times \left(\frac{Gr}{1 + Gz \times Gr} \right) \times \left(\frac{z}{z-1} \right) = \frac{0.007808}{0.028093} = 0.2779696$$

8.) Simulácia:

Akčnému zásahu sme predpísali maximálnu hodnotu 8.9 -> čas ustálenia je v tomto prípade trochu väčší, 30 minút a proces takisto nemá žiadne prerégulovanie (dôsledok silnej verzie). Maximálna hodnota akčného zásahu je 6.1010.

9.) Stabilita URO:

$$CHRURO(z) = A_0^+ B^+ f^+ = (1 + 0.2025z^{-1})(1 - 0.6487z^{-1})(1 - 0.6789z^{-1})(1 - 0.7509z^{-1})$$

Charakteristická rovnica uzavretého obvodu má len také póly, ktoré ležia v jednotkovej kružnici, takže URO je stabilný.

Feed-Forward riadenie

Priama väzba: $G_{r2}(z) = \frac{S(z)}{P(z)}$ Spätná väzba: $G_{r1}(z) = -\frac{Q(z)}{P(z)}$

Riešil som slabú verziu: $gO + B^-S = 1$
 $AX + B^-Q = 1$

$$(1 - z^{-1}) \times O + (0.0219z^{-3} + 0.0622z^{-4}) \times S = 1$$

Pre prvú rovnicu som použil modifikovaný Euklidov algoritmus (Ježek, Kozák)

g	B-	C	F	Red.	q*z ^{-k}	t	O	S
1 - z ⁻¹	0.0219z ⁻³ + 0.0622z ⁻⁴	1	Y				1 + z ⁻¹ + z ⁻² + 0.7396z ⁻³	11.89061
				B/A	-0.0622z ⁻³	X/Y		
1 - z ⁻¹	0.0841z ⁻³	1	Y				1 + z ⁻¹ + z ⁻²	11.89061
				B/A	-0.0841z ⁻²	X/Y		
1 - z ⁻¹	0.0841z ⁻²	1	Y				1 + z ⁻¹	11.89061
				B/A	-0.0841z ⁻¹	X/Y		
1 - z ⁻¹	0.0841z ⁻¹	1	Y				1	11.89061
				B/A	-0.0841	X/Y		
1 - z ⁻¹	-0.0841	1	Y				0	11.89061
				A/B	11.89061z ⁻¹	Y/X		
1	-0.0841	1	X				0	11.89061
				C/B	-11.89061	-Y		
1	-0.0841	0	X				0	0
				B/A	-0.0841	X/Y		
1	0	0	Y				0	0

$$O = 1 + z^{-1} + z^{-2} + 0.7396z^{-3}$$

$$S = 11.8906$$

Pre druhú rovnicu metódu neurčitých koeficientov:

$$(1 - 2.0785z^{-1} + 1.4373z^{-2} - 0.3307z^{-3}) \times X + (0.0219z^{-3} + 0.0622z^{-4}) \times Q = 1$$

určenie stupňov X, Q:

$$st(A) + st(B^-) > 0 \rightarrow \text{podmienka platí, lebo } 3 + 4 > 0$$

$$st(X) = st(B^-) - 1 = 4 - 1 = 3 \Rightarrow X = x_0 + x_1z^{-1} + x_2z^{-2} + x_3z^{-3}$$

$$st(Q) = st(A) - 1 = 3 - 1 = 2 \Rightarrow Q = q_0 + q_1z^{-1} + q_2z^{-2}$$

$$(1 - 2.0785z^{-1} + 1.4373z^{-2} - 0.3307z^{-3}) \times (x_0 + x_1z^{-1} + x_2z^{-2} + x_3z^{-3}) + (0.0219z^{-3} + 0.0622z^{-4}) \times (q_0 + q_1z^{-1} + q_2z^{-2}) = 1$$

$$z^0 : x_0 = 1$$

$$z^{-1} : x_1 - 2.0785x_0 = 0$$

$$z^{-2} : x_2 - 2.0785x_1 + 1.4373x_0 = 0$$

$$z^{-3} : x_3 - 2.0785x_2 + 1.4373x_1 - 0.3307x_0 + 0.0219q_0 = 0$$

$$z^{-4} : -2.0785x_3 + 1.4373x_2 - 0.3307x_1 + 0.0219q_1 + 0.0622q_0 = 0$$

$$z^{-5} : 1.4373x_3 - 0.3307x_2 + 0.0219q_2 + 0.0622q_1 = 0$$

$$z^{-6} : -0.3307x_3 + 0.0622q_2 = 0$$

$$x_0 = 1$$

$$x_1 = 2.0785$$

$$x_2 = 2.8829$$

$$x_3 = 2.4269$$

$$q_0 = 41.4802$$

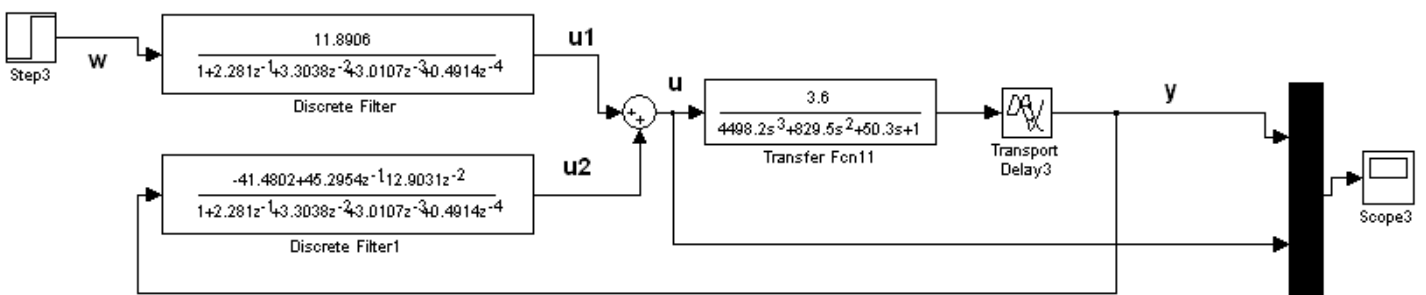
$$q_1 = -45.2954$$

$$q_2 = 12.9031$$

$$X = 1 + 2.0785z^{-1} + 2.8829z^{-2} + 2.4269z^{-3}$$

$$Q = 41.4802 - 45.2954z^{-1} + 12.9031z^{-2}$$

Schéma obvodu:

1.) Regulatory:

$$G_{r1}(z) = -\frac{Q(z)}{P(z)} = -\frac{Q(z)}{B^+ X(z)} = -\frac{(41.4802 - 45.2954z^{-1} + 12.9031z^{-2})}{(1 + 0.2025z^{-1})(1 + 2.0785z^{-1} + 2.8829z^{-2} + 2.4269z^{-3})}$$

$$G_{r1}(z) = -\frac{41.4802 - 45.2954z^{-1} + 12.9031z^{-2}}{1 + 2.281z^{-1} + 3.3038z^{-2} + 3.0107z^{-3} + 0.4914z^{-4}}$$

$$G_{r2}(z) = \frac{S(z)}{P(z)} = \frac{S(z)}{B^+ X(z)} = \frac{11.8906}{(1 + 0.2025z^{-1})(1 + 2.0785z^{-1} + 2.8829z^{-2} + 2.4269z^{-3})}$$

$$G_{r2}(z) = \frac{11.8906}{1 + 2.281z^{-1} + 3.3038z^{-2} + 3.0107z^{-3} + 0.4914z^{-4}}$$

2.) Diferenčné rovnice regulátorov:

$$\text{Pre } G_{r1}(z): u_2(k) = -2.281u_2(k-1) - 3.3038u_2(k-2) - 3.0107u_2(k-3) - 0.4914u_2(k-4) - 41.4802y(k) + 45.2954y(k-1) - 12.9031y(k-2)$$

$$\text{Pre } G_{r2}(z): u_1(k) = -2.281u_1(k-1) - 3.3038u_1(k-2) - 3.0107u_1(k-3) - 0.4914u_1(k-4) + 11.8906w(k)$$

$$u(k) = u_1(k) + u_2(k) = -2.281u_1(k-1) - 3.3038u_1(k-2) - 3.0107u_1(k-3) - 0.4914u_1(k-4) + 11.8906w(k) - 2.281u_2(k-1) - 3.3038u_2(k-2) - 3.0107u_2(k-3) - 0.4914u_2(k-4) - 41.4802y(k) + 45.2954y(k-1) - 12.9031y(k-2)$$

3.) Riadiaci zásah:

$$U(z) = \frac{SA_0}{B^+g_0} f = \frac{11.8906 \times (1 - 2.0785z^{-1} + 1.4373z^{-2} - 0.3307z^{-3})}{(1 + 0.2025z^{-1}) \times (1 - z^{-1})}$$

$$U(z) = \frac{11.8906 - 24.71461z^{-1} + 17.0904z^{-2} - 3.9322z^{-3}}{1 - 0.7975z^{-1} - 0.2025z^{-2}} \rightarrow \text{nie je konečná postupnosť}$$

$$U(z) = 11.8906z^0 - 15.2318z^{-1} + 7.3508z^{-2} - 1.1543z^{-3} + 0.5679z^{-4} + 0.2192z^{-5} + \dots$$

4.) Regulačná odchýlka:

$$E(z) = f \times O = 1 + z^{-1} + z^{-2} + 0.7396z^{-3}$$

5.) Výstupná veličina:

$$Y(z) = W(z) - E(z) = W(z) - f \times O(z) = (1z^0 + 1z^{-1} + \dots) - (1 + z^{-1} + z^{-2} + 0.7396z^{-3}) = 0.2624z^{-3} + 1z^{-4} + \dots$$

6.) Ustálené hodnoty:

$$\lim_{t \rightarrow \infty} y(t) = \lim_{z \rightarrow 1} G_{Y/W} = \lim_{z \rightarrow 1} (B^-S) = \lim_{z \rightarrow 1} (0.0219z^{-3} + 0.0622z^{-4}) \times 11.8906 = 1$$

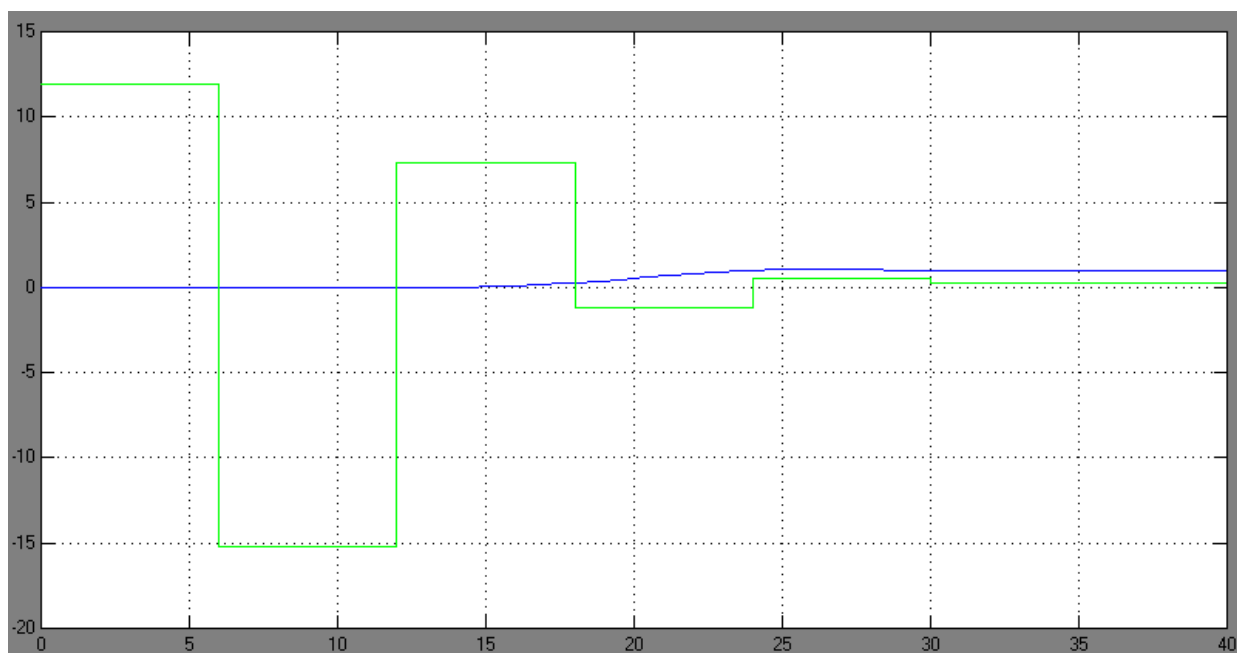
$$\lim_{t \rightarrow \infty} u(t) = \lim_{z \rightarrow 1} (1 - z^{-1}) \times U(z) = (1 - z^{-1}) \times \frac{11.8906 \times (1 - 2.0785z^{-1} + 1.4373z^{-2} - 0.3307z^{-3})}{(1 + 0.2025z^{-1}) \times (1 - z^{-1})} = 0.2778$$

7.) Stabilita URO:

$$CHRURO(z) = A_0^+ B^+ f^+ = (1 + 0.2025z^{-1})(1 - 0.6487z^{-1})(1 - 0.6789z^{-1})(1 - 0.7509z^{-1})$$

Charakteristická rovnica uzavretého obvodu má len také póly, ktoré ležia v jednotkovej kružnici, takže URO je stabilný.

8.) Simulácia:

Pomocou FFW riadenia sme dosiahli, že čas ustálenia je 24 min., a maximálne preregulovanie je 5% - to vyplýva z toho, že riešená slabá verzia neodrží hodnotu medzi periódami vzorkovania – $U(z)$ nie je konečná postupnosť.